

1 (8)

Region Örebro län

PROTOKOLL

Organ

Sammanträdesdatum

Rådet för funktionshinderfrågor

2017-09-04

Vid protokollet

Åge Sollien

Sekreterare

Justerat den

Birgitta Tell

Ordförande

Ordförandes sign

Organ

Sammanträdesdatum

Rådet för funktionshinderfrågor

2017-09-04

Plats

Linden, Eklundavägen 1, Örebro

Tid

13:00 - 16:00

Närvarande ledamöter

Birgitta Tell (HRF) ordförande

Roland Karlsson (S)

Britt Alderholm (m)

Kerstin Lundqvist Eriksson (I)

Jesper Räftegård (mp)

Klas-Göran Vilgren (V)

Johan Sobelius (HSO-T)

Pia Delin (Mag & tarmfören)

David Lindberg (SRF)

Tomas Ericsson (Neuroförbundet)

Närvarande ersättare

Ing-Marie Wessén (RTP)

Victoria Furéh (Reum distr)

Roger Alexandersson (SRF)

Övriga närvarande

Monica Winnberg Buhr RSMH

Anna Sundström

Åge Sollien (funktionshinderkonsulent)

Ordförandes sign

Organ

Sammanträdesdatum

Rådet för funktionshinderfrågor

2017-09-04

§ 38 Inledning

Ordförande Birgitta Tell hälsade alla välkomna.

§ 39 Dagordning

Birgitta rapporterade att dagordningen har ändrats efter att kallelsen skickades ut. Detta på grund av att Försäkringskassan anmälde återbud.

§ 40 Presentation av mötesdeltagarna

Samtliga deltagare presenterade sig.

§ 41 Föregående protokoll

Inga synpunkter framfördes på det senaste protokollet.

§ 42 MFD

Birgitta Tell och Åge Sollien information om den enkät som *Myndigheten för delaktighet* ska skicka ut till landstig/regioner för att kartlägga hur de integrerar funktionshinderperspektivet. Myndigheten för delaktighet genomför nu ett utvecklingsarbete som syftar till att utveckla ett system för uppföljning av funktionshinderspolitiken samt levnadsförhållandena för personer med funktionsnedsättning. Modellens utgångspunkt är FN:s konvention om rättigheter för personer med funktionsnedsättning. Inom ramen för förändringsarbetet planerar MFD att fortsättningsvis följa upp kommuner, landsting/regioner och myndigheter på övergripande nivå. Syftet är att på ett enhetligt sätt följa upp samhällsaktörernas arbete med att integrera funktionshinderfrågor i styrning och ledning. Ett långsiktigt och systematiskt arbete på ledningsnivå är viktigt för att samhället ska utvecklas så att alla kan vara delaktiga oavsett funktionsförmåga. Målgrupperna för uppföljningens resultat är främst politiker och tjänstemän på ledningsnivå, på nationell, regional och lokal nivå.

Man räknar med att från och med hösten 2017 årligen skicka ut en enkät till samtliga kommuner, landsting/regioner och myndigheter. Resultaten kommer att presenteras i en aggregerad rapport i december 2017. Redovisning av resultat nedbrutet på kommun-, landstings/regions- resp. myndighetsnivå kommer att utvecklas på sikt.

De områden som man planerar att följa upp och som kommer att konkretiseras i olika indikatorer/frågeställningar är:

Ordförandes sign

BT

Organ

Sammanträdesdatum

Rådet för funktionshinderfrågor

2017-09-04

- FN-konventionen
- Mål
- Nulägesanalys
- Samråd med funktionshindersorganisationer
- Arbetsgivarfrågor
- Kompetensutveckling
- Upphandling

§ 43 Föringinformation. Monica Buhr, RSMH

Monica Winnberg Buhr informerade RSMHs verksamhet. Monica är ordförande i lokalföreningen i Örebro och vice ordförande i länsföreningen. RSMH (Riksförbundet för social och mental hälsa) arbetar för att människor med psykisk ohälsa ska ges goda förutsättningar att komma tillbaka till ett gott liv. De finns på ca 180 olika platser i Sverige, i form av kamratföreningar och rikskansli i Stockholm. I Örebro län finns de Karlskoga och Örebro. Monica berättar att lokalföreningen i Örebro precis har flyttat in i nya lokaler.

Monica jobbar även en del med att stödja efterlevande och säger att, enligt statistiken, så ligger Örebro län i toppen när det gäller suicid. Föreningen fyller ett stort behov och det behövs fler som måste engagera sig. Föreningen hjälper även sina medlemmar med myndighetskontakter och annan praktisk hjälp.

RSMH har ungefär 130 lokalföreningar över hela landet. De erbjuder den som lever med psykisk ohälsa och ensamhet stöd i umgänget med andra i samma situation. Det kan handla om allt från att ta en pratstund över en fika till att delta i en självhjälpsgrupp, kurser och andra aktiviteter eller engagera sig i själva föreningsarbetet. Det finns även ett nära samarbete med föreningarna FPES och Hjärnkoll.

§ 44 Föreningsbidrag 2018

Fördelningsgruppen är nu klar med sitt förslag till fördelning av föreningsbidrag till de länsövergripande funktionshinderorganisationerna för 2018. Förslaget har skickats ut till föreningerna som har på sig fram till 22 september att yttra sig över förslaget. Fördelningsgruppen består i år av David Lindberg (SRF), Christer Andersson (DHR), Monica Lindahl (HRF), Örjan Carlén (Psoriasisförbundet) och funktionshinderkonsulent Åge Sollien.

Ordförandes sign

BT

Organ

Sammanträdesdatum

Rådet för funktionshinderfrågor

2017-09-04

Det har i år inkommit ansökningar från 47 föreningar. Två föreningar som ansökt förra året har valt att inte ansöka i år. Det har även inkommit ansökan från fyra helt nya föreningar. Av dessa kommer tre att få ett startbidrag. Det har också inkommit två ansökningar om startbidrag.

Summan att fördelas för 2018 är 2 769 000 kronor. Enligt förslaget kommer samtliga föreningar att få en höjning av bidraget. Medel till de höjda bidragen har tagits dels från outnyttjade projektmedel 2017 och dels från medel som inte har fördelats som tidigare år då två föreningar inte har inkommit med ansökan. Delar av höjning måste dock betraktas som tillfällig då de föreningar som inte ansökte i år kan bli aktuella för bidrag igen näste år.

45 § Information från Arbetsförmedlingen. Lena Gustafsson

Lena Gustafsson informerar om läget på arbetsmarknaden. Det är gott om jobb inom många yrken. Bristen på kvalificerad arbetskraft ökar chansen för den som är nyutexaminerad att komma in på arbetsmarknaden. Det är en fortsatt mycket stark arbetsmarknad för många yrken under 2017 och första halvåret 2018. Nu är det goda eller mycket goda möjligheter till jobb inom 7 av 10 yrken. Men för att få jobb krävs i allmänhet minst gymnasieutbildning. Yrkesområden som är, och kommer att vara, heta på arbetsmarknaden toppas av bygg- och anläggning, pedagogiskt arbete, data/IT, samt hälso- och sjukvård. Utbredd brist på kvalificerad arbetskraft får allt tydligare konsekvenser. Den hämmar utvecklingen av nya jobb, men underlättar samtidigt för nyutexaminerade

Efterfrågan på arbetskraft kommer att vara fortsatt stor i Örebro län och anställningsplanerna hos de privata arbetsgivarna är rekordhög. Man bedömer att sysselsättningen i Örebro län ökar med 2 600 personer till slutet av 2018. Örebro län har fortfarande en något högre arbetslöshet än riket men närmar sig allt mer riksgenomsnittet. Arbetslöshet i Örebro län beräknas vara på 7,7 procent i slutet av 2018. Sammanlagt har drygt 9 500 nya arbetslösa anmält sig vid Arbetsförmedlingen i länet under det senaste året, vilket är något färre än året innan. Över 10 000 arbetslösa har gått till arbete under den senaste tolv månadersperioden.

Drygt tre fjärdedelar av alla inskrivna arbetslösa i Örebro län hörde i april 2017 till någon av de grupper som bedöms ha en utsatt ställning på arbetsmarknaden: utomeuropeiskt födda, äldre arbetssökande (55 – 64 år), personer med högst förgymnasial utbildning eller personer med funktionsnedsättning som medför nedsatt arbetsförmåga. Antalet arbetslösa som andel av den registerbaserade arbetskraften är för närvarande på 8,2 procent.

Ordförandes sign

BT

Organ

Sammanträdesdatum

Rådet för funktionshinderfrågor

2017-09-04

Angående lärlingsjobb så finn den möjligheten via ett projekt som Arbetsförmedlingen driver tillsammans med Örebro kommun.

§ 46 Hjälpmedelsutredningen. Information och diskussion

Birgitta Tell och Åge Sollien informerar. Region Örebro län har på remiss fått hjälpmedelsutredningens betänkande SOU 2017:43 "På lika villkor! – delaktighet, jämlikhet och effektivitet i hjälpmedelsförsörjningen" för yttrande. RFF har möjlighet att lämna synpunkter på utredningen.

Uppdraget för utredningen, den fjärde i sitt slag, var att "*öka likvärdigheten och minska skillnaderna rörande avgifter och regelverk samt se över frågan om nationell reglering och ett samlat huvudmannaskap*". I dag brister det på punkten likvärdighet. Vad brukarna får betala för sina hjälpmedel beror till exempel på var i landet de bor. För att komma till rätta med detta behövs en lagändring, menar utredningen

Utredningen föreslår bland annat att systemet med fritt val slopas och att brukarna får inflytande när förfrågningsunderlaget och sortimentsinnehåll tas fram vid de offentliga upphandlingar som görs.

Systemet med fritt val har utvärderats och förkastats. Bäst för både den enskilda och det allmänna är att satsa på breda och moderna sortiment av hjälpmedel som kan förskrivas av hälso- och sjukvården.

Utredningen har tittat på frågan men kommit fram till att det blir både dyrt och byråkratiskt och att det bästa är att ansvaret ligger kvar hos sjukvårdshuvudmännen.

Villkoren för användare av hjälpmedel ser idag mycket olika ut beroende på var i landet man bor. Hjälpmedel för den dagliga livsföringen är ett ansvar för hälso- och sjukvården och därmed underkastat den kommunala självstyrelsen. Statens styrning på området är liten vilket har resulterat i en vildvuxen flora av avgifter. Vissa huvudmän tar ut regelrätt hyra för hjälpmedlen, andra tar ut avgifter för allt från utprovning till service och reservdelar.

För att komma till rätta med vissa av de regionala skillnaderna och öka likvärdigheten vill Hjälpmedelsutredningen införa en reglering i hälso- och sjukvårdslagen. Den nya regeln ska slå fast att huvudmännen *får* ta ut avgifter för hjälpmedel samt under vilka förutsättningar detta får ske. Innebörden är att det blir fritt fram att ta ut avgifter för hjälpmedel och besök i anslutning till utprovning och förskrivning. Något tvång handlar det dock inte om. Det ska även i fortsättningen vara möjligt för kommuner och landsting att erbjuda hjälpmedel utan avgift.

Ordförandes sign

BT

Organ

Sammanträdesdatum

Rådet för funktionshinderfrågor

2017-09-04

Samtidigt föreslår utredningen undantag. Barn och äldre över 85 år ska inte behöva betala avgifter för sina hjälpmedel. Detta går i linje med dagens tillämpning, menar utredningen. Barn får ofta hjälpmedel avgiftsfritt och äldre över 85 år sedan årsskiftet befriade från vårdavgifter. Utredningen vill även befria de som tillhör någon av personkretsarna i lagens om stöd och service till vissa funktionshindrade, LSS, från avgifter. För övriga hjälpmedelsanvändare är det fritt fram att ta ut avgifter så länge de är skäliga. Här räknar dock inte utredningen med någon större förändring jämfört med i dag. Samtidigt vill man förtydliga att besöksavgifter som tas ut i samband med behovsbedömning och hjälpmedelsförskrivning omfattas av högkostnadsskyddet i öppenvård

För att förbättra den statliga styrningen av hjälpmedelsförsörjningen vill utredningen att det införs en definition av begreppet hjälpmedel i hälso- och sjukvårdslagen. Definitionen ska förtydliga sjukvårdshuvudmännens skyldighet att erbjuda hjälpmedel. Syftet är inte att utöka några skyldigheter utan ska bara slå fast vad som redan gäller.

Utredningen vill också att systemet med *Fritt val av hjälpmedel* förpassas till historien. Systemet har inte gett ökad delaktighet och trygghet för användarna och har dessutom gett ökade kostnader för huvudmännen, menar utredningen och lutar sig mot den analys Socialstyrelsen gjorde förra året. Istället vill utredningen att huvudmännen erbjuder breda och moderna hjälpmedelssortiment där användarna involveras tidigt i upphandlingsarbetet.

Enligt utredningen är inte förslaget en särskilt dyr reform. Man förslår att finansieringsbehovet mot kommuner och landsting kan regleras genom en höjning av högkostnadsskyddet i öppen vård. En ökning av högkostnadsskyddet med 100 kronor till 1 220 kronor skulle innebära ökade intäkter med 126 miljoner kronor för landstingen och täcker således de förväntade förlusterna i avgifter, men inte de uppskattade kostnaderna för "fritidshjälpmedel". En höjning av nivån för högkostnadsskyddet med 200 kronor beräknas ge ökade avgiftsintäkter med cirka 280 miljoner. Man påpekar dock att beräkningarna i finansieringsdelen är behäftade med osäkerhet

Så vill utredningen definiera hjälpmedel

Med hjälpmedel avses dels hjälpmedel för vård och behandling, dels hjälpmedel för den dagliga livsföringen, vilka fordras för att den en- skilde själv eller med hjälp av någon annan ska kunna

1. tillgodose personliga behov såsom att klä sig, äta, sköta sin hygien,
2. förflytta sig,

Ordförandes sign

Organ

Sammanträdesdatum

Rådet för funktionshinderfrågor

2017-09-04

3. kommunicera med omvärlden,
4. fungera i hemmet och i närmiljön,
5. orientera sig,
6. sköta vardagslivets rutiner i hemmet,
7. gå i skolan, samt
8. delta i sysselsättning och vardagliga fritidssysselsättningar som utförs i hemmet och närmiljön.

Från RFF framfördes det synpunkter främst när det gäller finansieringen. Man tycker det blir fel med en höjning av högkostnadsskyddet för öppenvård.

§ 47 Övriga frågor

Det kommer under nästa år att tillsättas en arbetsgrupp som ska se över riktlinjerna för föreningsbidrag. Dessa reviderades senast 2013.

Ing-Marie Wessén informerar om en tillgänglighetskonferens i Uppsala 19 oktober.

<http://www.hso.se/PageFiles/46021/Program%20tillganglighetskonferens%2019%20oktober%20i%20Uppsala%20%20%20%20%20%202017.pdf>

Johan Sobelius har en fråga gällande Tillgänglighetsgruppens arbete. Han undrar på vilket sätt de har möjlighet att vara med att granska byggprojekt innan de påbörjas, bland annat om det finns möjlighet till ritningsgranskning. Svaret på frågan blir att det har varit olika. Ibland har man fått vara med och granska ritningar och ibland har man bara haft en informationsträff med Tillgänglighetsgruppen efter att planeringar är klar.

§ 48 Nästa möte

Nästa möte hålls den 16 oktober, klockan 13:00-16:00. Lokal meddelas senare.

§ 49 Avslutning

Birgitta Tell avslutade mötet.

Ordförandes sign